

Zoran Ćirić

DOŠLI NEMCI

De si be, pisac? Dođe i ti da ispratiš drugara, a? Ajde, sedni malo, još mu pratnju nismo dovršili. De, sebni se, niko te ne tera da rondzaš za Gagita. Popi čašku, to će mu bude dovoljno. Mož se suneš i za drugu, neće ti ih Gagi broji. Izbrojao taj do tri odavno. Nemo mi se snebivaš, niko ovde nije vaskrso. Ovde ima samo oni što su spremni za lipsanje. Sve su ti to Ledenostenci, ko i ti što si. Zato mi se ne beči nego spuštaj dupe, vreme je da pivnemo za pokoj duše. Jedna je duša, jeli tako pisac? Još li se ne mož da setiš koji sam? Čika Tika, iz Pasjačku. Treće dvorište od trafo stanicu. S mog Videna nekad ste u školu išli zajedno. A, povrnu ti se pamet. Treba tebi duboko oranje. I to s plitak ašov. De, guni još malko da ti se razbistri. Ono, puno prošlo otkako si se odselio, al znaš koje pamet na krv kaže: jedanput Ledenostenac, uvek Ledenostenac. Ti se premetnu u gradsku personu, ali i moj tatko se premeće u grob pa nije postao ništa drugo nego što si je i bio. Abe, još se sećam kakav patašon beše. Nikad nisi uspeo da se ukačiš na onu moju žutu trešnju. Sve su ti druga deca trešnje bacala, video sam ja će bude neki gotovan od tebe. Usta nisi zatvarao, lomotiš li lomotiš, cela ulica po tebe se čuje. To mora da je zato što si bio ulav i u ruke i u noge. Od malecko si bio fantaziran, prolaziš kroz ulicu i pišeš s prs po vazduh. Jeli tako bilo, ajde kaži. E, pa, dobranamdošo. Jaka šljivka, nije li? Ladi ti oči, a greje stomak ko da si ga u gaće među jajca strpao.

Sigurno se pitaš šta ču ja ovde, a? Dugačka je to priča, ispade tako nekako, zanesomo se i sudbina nas podvati u isti nokšir. Viš, možda sam došo baš tebi da ispričam što sam došo. Ti si iovako pisac, a takvi nemaju drugari među živi, nije li? Mrva usta ne govore, al se Onaj Odozgo pobrinuo da ima ko umesto njih da govori. Gradski petličko, ču te častim s jednu priču, metni je u neku tvoju knjigu. Čuo sam ja još ranije da si od naš kraj grdan jebarnik napravio, al da vidiš, jedared je ono naše ledenostenko brdo iznad Gornju Trošarinu stvarno bilo jebarnik.

Sve je počelo kad je Darinkina sestra dovela jedno golemo kućište kod Darinku, na stan i hranu, pošto više nije imala kud s to tele od džukelu. Beše em veliko i crno, em brkato i bradato, ama nije ni čudo što ga zvali šnaucer. To mu rasa, rekoše čista švapska, mož da bude čuvar i lovac, da zbira ovce il da ih kolje, zavisi kakvu mu dresuru udariš. Kažu da takvi kućići rade za vojsku i policiju. Darinka beše imala poveliko dvorište iza kuću, pa ti se ovaj raskomoti, jede meso na svaka tri kruga. A kad prodeš, podigne glavu, i pogleda te s njegove crne, ucakljene oči, odma mora okrećeš glavu na drugu stranu i nešto te tera da ubrzaš korak. Tolki kućići u kraj se muvali, laju, režu, zavijaju, a ovaj ništa. Samo čuti i nekako pomera zubi i njušku ko da mljacka il njuši da otkrije šta bi mogo da zagrize i slisti. I sve se oblizuje, jezik mu crven ko kominjača, a landara mu ko zastava kad je zapališ pa se dimi na vetar. I pošto mu rasa neka specijalna, ono ranije mora da je jelo neku specijalnu, veštačku hranu. Neki koncentrati iz konzervi i tako to. A sad kod Darinku razjelo se ovu domaću hranu, sve mrsno, mesište i

duveći i musake i škembići, pa red kuvano, pa red pohovano. Darinka mu davała sve što i na njenu čerku. Takva ti je Darinka, dobra duša, od detinju senku se sklanja a ovamo na zadnjeg dušmanina će da okrepu i oblogu za živu ranu. A, vala, beše i spretna domaćica, mučenica, od malecko spremala po kuću i za kuću jer joj majka rano obolela, a posle bolno mučenje rano i umrela, a otac nju i njene dve sestre lemao po ceo dan, a i noću kad ih dovane. Beše čića Jova jak na ruku kolko i na rakiju, al samo po kuću bio prgav za tepanje. A pošto Darinka bila najmlađe dete, ove dve starije strugnu u komšiluk il ostanu na štraftu da prenoće, tako da mu Darinka bila uvek pod ruku. Greota jedna. I kaem ti, ono kučište poče da raste od domaću hranu, i od onoliko golemo postade još golemije. Ko tele s drakulasti očnjaci i kupirane uši. Kad god izadem na kapiju, ama lepo vidim da tu nešto čudno džiglja, tolka snaga negde mora da izbjije. I tako i bi. Svaka strvina mora jajca da prazni, nije li? Zato nas Onaj Odozgo pravio s muda, da si on ima zabavu a mi večitu muku i kratku uživanciju. Ajde još po jednu da izvrnemo za dragog pokojnika. Nemo mi se mrštiš, pisac. Znam da nije neka al će pomine. Kad eksiraš manje se oseća na slamu. I sporije silazi u noge. A noge ti najviše trebaju kad te mehur pritera.

Daklem, ko što ti reko, onaj šnaucer se baš razbaškari. Danju motri kroz ogradu, mandža ko mečka i izležava se pozadi kuću, a noću, bogami, poče da se preripuje i zaripuje. Malo malo, pa čuješ kako negde nešto skiči i cunjka i krešti, zavisi na koga ona čuma zaripila. Ama, keca šta stigne, druge džukele samo kevču. Ljudi ga videli na delu, kažu sobaljuje mlado tele, a neki rekoše da im pevca tako natacinje da nesrećna živinka po celu noć kukuriče. I stvarno, jednu noć se vraćam iz Mošinu kafanu i lepo čujem kukurikanje. Trgo se od neki zort, te morado posle da ispraznim kući još jedno šišence, tako si ja prebajem od ružni snovi. Aj se prekrstimo dok još ima venac u čašku. Uh. I kaem ti, napravi se cela panika u kraj. Jer ovaj nesmajnik krenuo da vršlja po druge ulice, sve do Staro korito, videli ga kako ulazi u Nišavu i vata karaša sa zubi i živog ga jede. Samo glavu i peraja ispljune. Neki našli ostaci od ribu i kako kome pokažu ljudi se krste i kukaju. Lele, lele, opet došli Nemci. Stvarno se poče da oseća okupacija na Ledenu stenu, od samoposlužu kod okretnicu do bugarsku kosturnicu ljudi počeše rano da se sklanjuju u kuće. A neki i stražu davali. Nekoliko puta mu pravili zasedu, s motke ga odrali od bijenje, samo što ovo jaka sorta, šepa na sve četri al čeljusti mu i dalje račepljene i samo trpa unutra. Toma staklorezac pričao kako mu ostavljao trovanu krtinu pred svoju kapiju, al ova ala sve izede i ništa mu nije. Naraslo i izludelo, pa to ti je. Neki rekoše da u Malojastrebačku jedna domaća kučka okotila tri kerčeta, od toga jedno se rodilo s brkovi i bradu, čisti polušnaucer. Odma ga zatukli i njega i ostala dva mu rođaka, i majku kučku jer se trajno opoganila. Neki počeše da obilaze Darinku, da joj prete i da je psuju, al ona mučenica ništa nije mogla protiv onu čumu. Nije se taj vezivao ni kod njenu sestruru u grad, niti je bilo ko mogo da mu pride a kamoli da mu natakne lanac. Ma, znašo ono da bi ga besili i s najtanju uzicu samo da su mogli. I tako ti nas ono sve drži na distancu, eskivira ko Klej, noću radeli i metkovi, čulo se pucanje, ljudi sami pričali kako potezali cezejci i karabini. Džaba ti, kad ovo hitro kolko teško. Ko da si spojio čudo i čudovište. A lovci ne smeju da se razmahnu s oružje jer ipak Ledena stena naseljeno место, ako metak zaluta, u nekog začas će završi.

Nisu tu bila čista posla, jasno ko dan, samo što se ovaj odmetnuo pa ne da više ni danju da se vidi. Stare žene rekoše kako je pokojni čiča Jova tako pobrljaveo od rakiju, pa to od njega prokletstvo palo na kuću jer ga nijedna čerka nije tela da preuzme kad umro u bolnicu. Na kraju opet sve se svalilo na Darinku, ona zvala popa i pogrebnici, iako nju najviše pokojni otac maltretirao. Sve znam, odavno smo komšije, a i nismo uvek živeli samo kao komšije. Razumeš, tad bila mlados, pa sloboda, pa jurenje, pa džmiješ s otvorene oči, da te njeni ne uvate za vrbicu, a tvoji da te ne ožene na izgladnelu mamku. Uvek je tako, nije li? Jedni običaji za odrasli, a drugi običaji za decu. Al odrasosmo nekako, ostadosmo bliski i razdvojeni, pomireni s život i sudbinu. E sad što ljudi svašta pričaju, oni uvek lomote, evo i na sahranu se samo nešto domundjavaju i stavljaju ruke na usta. Te priče za Darinkinu Violetu kružile još dok je živila s muža. Dokoni zubi i na pihtije će se oštре. A posle, kad je čovek ostavio, i nestao bestraga, onda još više zatrubiše kako je Violetu rađala s moju semku. Seljačka pakost, ti si pisac, znaš o čemu govorim. A jel znaš da se sećam da su i za tebe pričali kako si proturao patku kroz tarabu u Ruškino dvorište, da ga pokazuješ na njene čerke dok igrale lastež, al nisi znao da tu bila Ruška, pa ti videla stojka, ako imala šta da vidi, jer ti tad ako si imao deset godine. Aha, aha, povrnu ti se pamet. Beše dozivanje od česmu do česmu. Je li, jel istina da Ruška vikala upomoć kad ti vidla stojka, i da čerke ugurala u garažu? Istina, a? E, vala, mora nazdravimo za to plašenje. Ako si onu fačkalicu mogo da isteraš iz pamet onda mora da si kalibar. De da ga mi podmažemo, dižem čašku za dizanje. Ne za dizanje pokojnika nego za dizanje stojka. Džabe Gagi da se diže kad mu se ni živom nije više dizao. Možda tu leži zec što je posle izripi i grdan belaj napravio. Ti se beše odavno združio s njega i znaš da mu tatkovo beše oficirski bandzov, će se rasprsne kolko se duje. E, on je čuvao jednu rasnu džukelu, vučjaka, Reks se zvao. Šetao ga s debeo, vojnički kaiš, bajagi tolko bio opasan džukac. I sve mu govorio, rue, rue. Zato što je vučjak bio nemačka rasa. To rue na srpski znači *mirno i k nozi*. Falisao se među ljudi kako je njegov Reks pranuk od Titovog vučjaka, onog što Titu spasio život u desant na Drvar, il di je već to bilo. Samo što ordenje nije kačio po svog vučjaka. Možda i on primao penziju za prvoborci, nikad se ne zna šta se mož da desi s takav komunistički pedigree. Pedigre, tako se Đura izražavao, ko da je u kantinu proveo život, i on i negova džukela.

Ono bolje da su si ostali u tu njinu kantinu, nego što su zabasali na Ledenu stenu. Jer onaj šnaucer u međuvremenu počeo da jebe i sliku svoju. Ko što drugi kučići dignu nogu čim vide banderu il drvo, tako ovaj zaripuje sve što stigne. I tako, mic po mic, prc po prc, morade jednom da se sretne i sa Đurinog Reksa. U stvari, kažu da se sreo s obojicu, al je samo Reksa natrtio. Đuri situacija odma ispala iz dizgine i kad se pridigo od prvi udar mogo samo da sekundira i da gleda. A kad je video šta mu snašlo ljubimca sav se oduzeo. Njegov vučjak jedva stigo da zacvili kroz ubalavlenu gubicu, a šnaucer mu ga već zakovao do korice. Izbečili se Reks i Đura jedan na drugog, dok šnaucer radi radnju. A ljudi okolo gledaju, skupili se da vide kako izgleda džukačko jebavanje. Kažu da Darinkin šnaucer naterao Reksa da šeni, a jezik mu ispaо do zemlju, svu je prašinu s poljanče polizao dok si ona čuma nije isterala merak. Zna šnaucer da s džukci moraš džukački, al Đura to izgleda nije znao pa zamalo da dobije cap u nogu jer teo da ih sa šutiranje razdvaja. Kad video da nema vajde, počeo se dernja, al šnaucer se zalajao, po

prvi put ga čuli Ledenostenci kako laje, umalo da se i partizanski oficir Đura prekrsti od zort! Jedva stego dupe da ne napuni gaće, te bržebolje se učutao i samo lice s ruke pokrio od stid. Posle, kad mu šnaucer dao voljno, kažu da je morao Reksa pod mišku da nosi. Tolkо utepstvo bilo.

Nije bilo šanse da Đura može da izdrži zajebanciju zbog javno karanje, ljudi jedva dočekali da se oslobole od svoju muku i da ga nekom spuste, kad već mora trpe okupaciju. Rekoše kako je Reks zašuntaveo i kako je dobio uput za Toponicu, lekari rekli će ga prime pošto mnogo dobro dresiran pa će se lako snade s ljudski ludaci. Ko i svakom oficiru, Đuri brzo prekipelo, to zato što mnogo dugo nosio šapku pa mu u glavu vazdan pregrejani menjači i svećice i eto ti kuršlus. Ne prodoše ni dva dana, kad evo ti njega ispred Darinkinu kuću, grmi ko da komanduje na megafon. Samo što ne počne da maršira niz našu ulicu, sva se šljaka ustresla i silna prašina se podiže. Čim se Darinka pojavi iz baštu, ovaj i bez dobar dan poče da joj preti ko da je ona šnaucer. Pošto me u to vreme firma poslala na plaćeno, često sam se vrzmao po dvorište, čekam da mi lukac iznikne iznad perčin. I kaem ti, sve sam video, baš sam nešto zalivao muškatle, kad je Đura pošto u juriš s onu njegovu oficirsku jezičinu. Dotad, Darinka se već bila podževljala s pola ulicu jer nije tela da prečuti na opajdare ni jednu jedinu reč, a nije mogla sestri da vrati onu čumu. Takva je bila, uvek podmetala leda za sestre, i kad im majka umirala, ove dve bile zabavljene s druge stvari, jedna s veridbu, druga s fakultet, a Darinka je na majku čisto prinosila i prljavo odnosila. Dvorila je i pazila da joj perce iz jastuk ne padne na glavu, niti je dozvolila da se senka od kandilo ocrta na posteljinu, i sećam se kako je od prvu platu kupila cicani štof za majku, da joj sašije aljinu za po kuću, sve se nadala da će majka da se pridigne iz krevet. Sirota nije stigla ni da joj pokaže poklon, baš u taj moment joj majka ispuštala dušu, Darinka je držala za ruku, bila tad samo s jednu zabudavelu tetku bogomoljku, a majka trza s glavu u stranu i šapuće, de je moje Ljupče, de mi je Ljupče, to joj bila najstarija čerka, majka nju najviše volela. Darinka mi posle priznala da je majka nije ni pogledala kad je polazila na onaj svet, samo tražila Ljupče. Video sam kolko je to bolelo Darinku al ona je uvek pričala kako ih je majka sve podjednako volela, al je najviše brinula za Ljupku jer je Ljupka od malena bila tuberanka pa je čak i ona, Darinka, iako najmlađa, morala na nju da pazi. Ja mislim da je Darinka tela i mrtvu majku da odbrani. Takva sekirljiva duša nije zasluzila da joj jedan oficirski cipov drži vinkel, nije li? Još kad se pojavi i njena Violeta i poče da zapomaže i doziva majku, a glas samo što joj se ne skrši u plakanje, meni zaigraše kondraci u stomak, pa pravo u srce. Alo, reko, nije ti žena kriva. Kakve ona veze ima s kućeća posla. Đura se okrenu prema meni, a kakve pa ti imaš veze s ovo, poče mi ga čavulji, pominje šinteri, policiju, te će rade pištolji, te će rade bombe, te će radi bonsek, i koja li već sila. More, okrenu mu se ja skroz u oči, jebale te sile, nemoj mi namanjueš da ne ostaneš bez obe ruke. Sad već galama postade mnogo bučna, najebasmo se majke jedan drugome, da ne pritrčaše komšije dovatili bi se za gušu. Dotle došlo. A bogami i ova rakija će nas podavi ako je brzo ne isprijemo. Nema više prosipanje. Nije li?

I kaem ti, nekako se razidomo, sve obećavamo jedan drugom skoro viđenje, da raščistimo s ta pseća sranja. Uđo ja u kuću, preznoji se od nedotepano prepiranje, kad ti ova moja skoči. Ti li će branis Džeki, sikće sva rumena ko da je bure ispila ili se s mene

na kauč rvala. Šta ti je be, Grozdo, reko, a još mi pred oči Đura svitka, sa sve epolete i šapku. Znaš ti dobro što mi je, kuće marvinsko. I ti si gi još više od Džeki zaripuvaao. A, to li je, razboravi se ja, nanče ti ga natikam da ti ga u usta natikam. Pa još mi samo tvoje drndanje fali. Reko joj da začepi, da joj ja nosurdu ne očepim, ali jok. Drombolji ona staru pesmu, nije joj prvi put da uzima mene i Darinku u usta. Pomenu bogami i kopile od vilu ravijoju. Znao sam na koga ludača misli. Više nisam mogo nazad, pričvrljila mi živci uza zid, samo još da se pojavi streljački stroj. Uzo zalet da se što bolje izduvam. More, muda mi se napaseš, tikvo bandoglava, što te se tiče kud sam ga ja turao, sad i ja drek nem i opaučim je dva-tri puta. Ama, ni šamari s poluotvorenu šaku ne moguše da je učutkaju. Moraše da je ispesničim, i tek kad joj grunu krv iz njokalicu prestade da kune i psuje i poče da plače. Pošto sam znao da neće skoro da prestane, izađo da završim s muškatle. Zabavi se u baštu, a rondzanje se čuje do magistralni put. Čovek kad čuje ono naplakovanje će pomisli da će od onolke suze izbjije poplava u kuću. Samo ja odavno naviko na tu muziku, mogo bi i da zaigram valcer kolko sam je upamlio. Neka, mislim se, će se izmoriš, pa bar noćas ču imam mir, al daleko beše noć, a Grozda plače ko navijena. Takvu je i Viden zateko kad je došo iz grad. Šta je ovo Tiko, dode on kod me ne u trpezariju. Sačekao sam sve dok nisam lepo sažvakao slaninu, sirac i pogaču. Da se ne zagrcnem i da mi ukus što duže ostane u usta kad ih ponovo otvorim da ispreslišam bilmeza. Ne volim kad me sin zove po ime. Nismo mi ravni, nismo iste kobile jahali, ni isti kal preplivali. Moraše da gucnem punu čašu sa špricer, da nekako proteram zalogaj niz gušu. Viden mi seva s oči, one njegove dugačke trepke samo što me ne iseču, uvek mi smetale, ko da su devojačke. To me još više izduši, te mu ga dado iz prve. Šta je bre, prcko nijedan, ti li se na oca brecas. Viljušku beše nisam odložio na sto, te ne moguše da mu šljisnem jednu vaspitnu šljagu, nego samo zaškripa sa zubi, a usta mi se iskrivila ko klisura u ciču zimu. Nemoj tako, krenu Viden da nabija ruke u džepovi, mora da su mu muda sišla u kolena pa i ona klecnuše. Mrš, reko i pokaza na vrata. Nemo da ponavljam, inače ču te ponovo pravim. Poćuta moj blentavi potomak, iskolačio oči od šok, vidim da nema petlju pa nabodem novo parče slanine, i merkam ga kroz nju, ko da ču ih oboje progutam u isti zalogaj. Napravi ti on naduren facu i odstupi u drugu sobu. Tek tad primetim da Grozda prestala s rondzanje. Nešto šumi sa sinka, preslušava ga kako je bilo. Zabole me i za njeno džavkanje i za glasno uzdisanje. Tako ti ja natenane završi s ranu večeru, al sve osećam kamenje u želudac. To mi žučka daje signal da nešto nije u redu. Ma, znam ja što je, mora se s Đuru poravnam, taman tolko da mu napunim žlebava usta s prašinu. Nema što, nameračimo se, iako ga nisam nešto naročito imao u vidi. Nikad ne znaš ko ti je na spisak dok se ne mašiš za džep da platiš. Nije li? Ne brini, ova rakija je već plaćena. Slobodno navrni, ima ko da toči i da služi.

I kaem ti, bio sam se rešio da staknam Đuru, al mi se ne dade. Umesto mene, to obavio Džeki, Darinkin šnaucer. Mora da oficira izludela penzija, pa nije imao pametnija posla nego da se preganja s kučište. Valjda teo da osloboди Ledenu stenu od okupaciju. Al ona ala imala više mozak od Đurini regrti. Gadno ga potkačio, verovatno se razljutio što je Đura više puta pucao u njega. To je i spasilo Đuru, jer ga džukela zaskočila i već ga zagrizla u podlakticu kad neki što su čuli pucnjavu dotrčali da vide što se događa, pa šnaucer nije stigo da površi poso.

Uskoro se pronese vest da se Đurin sin vratio, majka ga preklinjala da dode i pomogne jer nije htela svog čoveka da pušta samog u bolnicu. I tako ti se Gagi posle dugu pauzu ponovo pojavi u stari kraj. Njega poslali tatko i majka u stan što ga Đura dobio od vojsku, tamo negde na početak Bulevar Lenjina, kobajagi da studira, a ustvari da ga sklopane od poznanici i komšisku rodbinu, da sakriju bruku jer im se sinče drogiralo sa šta je stiglo. To kod njih bila volovodnica, čas dolazi milicija, čas hitna pomoć. I eto ga dzivka opet. Vidim ga kako leluja niz sokaci, sapetljiv ko svi gradski đilkoši. Ono i Budimka, Đurina žena, sve visoko držala glavu, ko da nije rođena na Ledenu stenu, i ko da Ledena stena nije u grad, nego u divljinu. Sve govorila kako će se presele, zbog perspektivu, oće živi u centar a ne na periferiju, al posle joj sin jedinac zamračio perspektivu, pa ostala na ledenostensko brdo. Đuru niko nije vido, kažu neki da mu dolazili iz garnizonu ambulantu da ga previjaju i kontrolišu. Spominjaše i neki specijalci što špartaju okolo, bajagi tražili šnaucera, da osvete kolegu bandzova i da zatru neprijatelja. Bilo kako bilo, ni trag od njega nisu našli.

A onda puče glas da je kučište skroz podiviljalo, i da je onodilo Darinkinu Violetu, pa mora da se krije i od Darinku. Kad sam to čuo, slegnuo sam s ramena, smrdi mi na nečije pomije, mogo sam lako da osetim ko je u taj kal glavni pomijar. Sin je ponekad na majku, ponekad na oca, a Đurin je bio na njega, al s majčinsku pakost. Svi su znali ko je pustio aber, al opet, ljudi jedva dočekaše da imaju sa šta da ispiraju usta. A i kivni na Darinku zbog šnaucera, utronjali se i ovo im jedini odušak od kako je zaveo teror. Pa ako ne mogu na njega bar na Darinku da se istresu, za njih ona je bila gazdarica na Džeki. A Darinka, da je ona žrtva, lako bi podnела, nego njena Violeta ispadne mučenica, baš ko i majka što joj bila. Abe, krasno devojče beše, onako stidljivo a umiljato u lice. I izraste bogami u zgodnu devojku. Pa nije Gagi tek tako pustio buvu za nju i šnaucera. I drugi je možda ne bi tolko pominjali da Violeta ne beše mnogima brknula u oko sa svoj stas i lepotu, al i sa tiho vaspitanje. Osetili gmažovi priliku pa ispuzali iz rupu da sisaju krv na pijavice. Strvina se najlakše sa strvinu sliže, nije li? Ko mi s ovu rakiju. De, osuši mi se grlo od tugu i pričanje.

I kaem ti, odmota se još jedno govnjivo klupče, ko sa šivaču iglu u aždajino dupe da si rčkao. Darinka rove od muku po ceo dan, a kad ne rove onda pišti čibe, čibe, na Mirka i oni njegovi minovci. Gelipteri počeše da dobacuju Violeti, da zavijaju ko pseta, da režu i laju, da s ruku pokazuju kako se udeva kučeći kurac. Pogane reči se kote same od sebe, truju se truju dok ceo vazduh ne zatruju. A Violeta nije tela nikako da povije šiju. Još glasno kori majku što se sekira za budale. Na svaku reč, Violeta ceo šaržer izbljuje iz ona njena nakarmenisana usta. Na svaki mig ona tri migla šalje. Šipak do lakat pokazuje na dežurni uličari, nikom dužna neće da ostane. Malo, malo, pa pretera s prkos. Jedno veče, dok sam išo kod Mošu na ajnc i pivo, čujem kako se prepire s Mirka, njegovog kolegu Cakita i s onog bicmana Staneta, sina od Ludog Ratka vulkanizera. Sve cvećke za branje. Oni se cerekaju, zvižduću, stenju ko stelna krava, a Violeta se podbočila ko kamiondžija u drumsку mehanu i udara im kontru bez kočenje. Šta je, drkadžije, čujem je kako pljucka uz vetar, očete mindžu, a? Nemoj da se plašite, neću vam je pokažem dok vas majke od sisu ne odbiju. Tu krenu žešće psovanje, da se nisam pojavio, grabnuli bi je gelipteri, tolko se ražestili da bi je ili isprečukali ili se iznaredali. Iskašljem se da ih ra-

zidem bez gurku i secanje, kad momci zakevtaše. Napalili se pa se zaboravili, a i ja sam bio zaboravio da sam se zateko sam s trojicu napaljeni šiljokurani. Šta je, čika Tiko, i ti li oćeš da se uveriš u našu muškos, pitaju me i češu se po stomaci i vataju se za šlic. Mirko, reko, a sve ih razgledujem i zagledujem ko da su spomenici, nemo da se u muškost s mene takmičite. A ni s ovo devojče. Nemo da mi se frajerišete na javno mesto. Dosta mi zajebancije od ono kučište, nemo sad vi da mi tu zavijate i režite. Ako očete dresuru, ponesite korpicu, jasno? Pazi malo, čika Tiko, gelipteri vrte glave ko da će ih ošišam, nisi ti ovde ovlašćeni šinter. Ma, će ti dovedem ja i sudiju i publiku, samo kaži kad oćeš da se isprobaš s mene. Il oćeš ovako, na tref, da obrnemo ruku, a? Mirko okrete glavu, pljunu u prašinu, ritnu praznu flašicu, i ode sve na gurku s ostali. Kad se udaljiše, počeš da viču, av, av. A Violeta ode bez da bekne. Učini mi se da joj se jedno oko počelo da ponaša ko vrljivo. Guta bes i najbesniji, a njoj se mnogo dugo krčkalo, glava joj postala raščupani ekspres lonac od glinu.

E, tako ti postade u naš kraj, ko da si olovo pustio iznad ledenostensko brdo. Posive-lo sve živo od neživljenu zlobu. Neće se stiša oluja pa to ti je, samo se oblaci skupljaju i grmljavina se odbija čas od nebo čas od zemlju. A meni em što žao zbog Darinku i njeni Violetu, em što onaj moj slinča odavno pušta bale na Violetu. Onoj Odozgo tako uglavio rabotu da mi moja drndava Grozda tu pomože jer mu nije davala da se s Violetu mnogo sigra i zblizuje. Nije tela da čuje za Violetu, za kopile od vilu ravijoju. Nisam se mešao, nego sam gledao da bržebolje zaposlim ovog mog i da ga odvojam od komšijski devojčići. I nekako sam ga ubacio u Tehnokop da bude komercijalista, da se muva po grad, među šaren svet, pa će naleti već na nešto potaman. Al si on ostade vezana vreća, ne moguće da se otrgne. Reko ja jednom na Grozdu da se naš Viden zatelebao i u koga, sve da je munem pod rep da se dipne i preseče sedžimku za bešenje. Ona uvek tako pretila i meni da će se besi ako je ostavim, il kad je išutiram iz kuću na duže vreme. Napravi ti ona rusvaj Videnu, a ovaj slab na majku, pa je morao da ode kod teču da odboluje. Svašta mu majka rekla, nisam čuo a i što će mi to, kad mogu da zamislim kako Grozda čupa kosu i kune kroz suze. Letelo perje sa sve dlake, s garanciju. I sad, kad se na Violetu sruči pun kazan s pomije, vidim ja da Viden grize usta i pušta paru kroz nos. Ama, lepo vidim kako mu rastu čukljevi u tintaru. Šta mi drugo preostalo nego da se pomirim s istinu da imam mušku prikolicu za sina.

Nego, tek da ga ne taljigam na prazno i da si ne jebem sojke na jugovinu, potrudim ti se da sretnem Budimku. Sačekao sam je negde malo iza podne na parking kod Malu pijacu. Znao sam de će je nadem, odavno ta ne menja putanju. Utognuta i doterana, bez obzira dal je s ceger ili s kožnu tašnu. Slušaj, reko, nije ljucki ovo što pričate za Viki i kučište. Raspomamiše se i jebandžije i čergari, od kokošnjac se zmijarnik napravi. Ne valja ti rabota, ženo božja. Gleda me ona s njene sitne oči, lice joj se zgrčilo, a na čelo joj žila istrčala, debela ko baštensko crevo. A jel bilo ljucki kad ste za mog Gagita pričali da je narkoman, a? Brada joj drhti od neki bolesni smej, kao da seiri na mrtvaka. Vidim da joj samo to ostalo. Nema šta više unutra da joj pumpa krv, tako ti je kod žena kad im srčka presvisne bez zbogom. Sina ste mi oterali od kuću, a miliciju mi uselili u spavaću sobu. Izreče to ko da mi među oči pljunu. Kad kiselina počne da gorči, mož samo da prospes porciju jer niko tu kašu neće da pokusa. Ja cinkaroške radnje ne radim,

a i ti me ne znaš od juče, reko tek da joj ne očutim, iako znam da ovde od ubedivanje nema vajda. Nego bolje i to nego da sam je pitao za Đurino zdravlje. Ona me pogleda s izvrnute beonjače, samo što ne povraća na mene. Vidim ja da je vreme da si kupim paškonjci i pendžetiram glavu, dok još mogu da odem bez tešku reč. Kako oćeš, reko i odo svojim putem. Samo što taj put vodio do novo ukrštanje, mora da je Onaj Odozgo krst koristio ko putokaz za nas dole. Nije li? E pa, pisac, kad je tako, ajd se i mi prekstimo, od to rakija neće postane mekša.

I tako ti kaem, ama ič me nije iznenadilo kad sam jedan dan čuo da neki silovali Violetu. Sve što je prkošeno mora da budne nadokraj pokošeno. Ko trava pre nego da uvene. Al se jesam iznenadio kad meni zakucaše na vrata, s kombi i pod punu opremu. Golema panduracija mi se dogodi u kuću. Sinka mi prozvaše zbog silovanje. Oblim me leden znoj. Teško da čovek poveruje i u silovanje, a kamoli u svog nedoklepanog jedinca kao siledžiju. Reko da im kaem sve u lice, mora se raspravljaš inače će pomisle da si stvarno kriv, al se zbog Grozdu uzdrža. Grozda se zakopala na lice mesto, nije Videna ni zagrlila, niti se s milicajci vukla za kragnu. Zablenula se s neki izgubljeni kravlji pogled, gleda kako joj sina pretrišu, kako ga teraju kroz vrata, prema kombi, a Onaj Odozgo joj turio ugašene žiške u oči. Videnu izbi malečka pena na usta, al on je obrisa s rukav ko slinci što je nekad brisao. Ovo nameštajka, ponovi više puta, ne mož dalje da govori, glas mu se prekinu, pluća zaškripaše, poče da se guši onako opkoljen od unifomu. Dobro da su ga brzo izveli napolje, pao bi u nesves, a to bi mu uzeli kao dokaz da nije čist. Nije li? Pravda je prevezana zlikovica, ne mož se desi da ti život ne uzme meru s grobarski metar. I tako, pokupiše ga bez ispitivanje. Čuti more, samo kad je prošlo bez lisice na ruke. Isprati ih ja do kapiju, rekoše mi kad može poseta i kako se šalju paketi. Sve ljubazno teram, dok ih ne poteram iz ulicu. Postoja dok kombi nestade za krivinu, a ono izviruju glave sa sve strane, leluškaju se gore-dole, ko kad puštaš zmaja na kratak konopac. Nesporazum, reko glasno da me čuju osmatrači iz naš vilajet.

Počekao sam malo da vidim dal će Grozda da se uneredi u glavu il u gaće. Tek kad joj dode sestra od tetku malo se priba, te se ja baci na poso. Bio je to golem i neodložan poso, nije mogo da se površi s žurbu. Darinka mi sama zakuca na vrata. Znam da nije tvoj Viden ništa uradeo, reče mi, al ne mogu da znam dal je stvarno nešto bilo, i ko je prijavio. Ne rešavaju se ovake stvari s miliciju, reko. Ne robija ko je skrivio, već ko se osvetio. Nije li? Bio sam i sam sto posto siguran da Violeta ne bi miliciju prizivala, šta god da se desilo. Jer kako se kombi milicijski prvi put parkirao u našu ulicu, krenula još veća nizbrdica. Kaem ti, preterala je s prkos. Kvrcnu opruga, popucaše federi, a opajdare si predu svoje klupče. I Violeta se začas strmeknu s pamet u najdalji jarak. Zabrljavi načisto, čak i na najtvrdi surduci pade teško da je takvu gledaju. Odvedeoše je neki nepoznati rodaci, bajagi na oporavak, al svima jasno da nema za njenu muku oporavak. Srce mi se skočanilo dok je odgleda kako se rastaje od Darinku i od samu sebe. Ponovo su pomijali čiča Jovinu kletvu, ko da su pijanice jaki na reč. Drugi bauci su ovde gurali točak na dno reke. Morado da zagazim u mulj da bi krupna riba isplivala. Nego, kako li će mi isplivamo kad se ovolko čaške nakupile? Niko se nije napio što je mnogo pio nego što se mnogo zapričavao. Nije li?

I tako ti kaem. Mora uvatiš red ako oćeš da uvatiš krupnu ribu. Pošto i onog geliptera Mirka pokupili, zaredi ja među njegovi minovci. Oduži se njihova puš pauza al ipak ih nisam zgazio ko pikavci. Znam ja kako se čuri cigara s livci i metalostrugari, a ovi još pripravnici za poso. Nije mi trebao švajsaparat da ih izlečim od mutavos i mucanje. Nit mi trebala golema pamet da svatim ko je tu kome smestio karinu, a kome pendrek. On-dak odo do kuma, da mi sredi za Videnov pritvor. Pošto bio nevin, računam će bude bolje da ga još malko zadrže, da ga odvoje od loše društvo. Tamo je bio bezbedan, pre svega od samog sebe. Zbog Violetu mu se svakakvo kurčenje vrzmalо po glavu. Taj iovačko uvek tražio tatkа među davolčići. Klatio bi stojka dok mu ne očukaju rogovi. A nisam mogo da dozvolim da ostane s goli papci jer bi Grozdu to pokopalo gore od grobljansku lopatu. Teo sam da se oladi i da mi se ne meša u poso.

I tako ti ja krenu na zadatak, da površim moju ljucku obavezu jer Onaj Odozgo voli da naplaćuje tudi računi i da ti pravi rupu u srce tako da ti sva ušteđevina za crni dani iscuri pre nego ih dočekaš. E, zato ja jedno veče dočeka Gagita, bio se vraćao iz grad preko medurovačku petlju, mora da se sklanjao od sopstvenu senku. Pratio sam mu ja putanjу bar nedelju dana, čisto da utvrdim plan. S drogeraši nikad nisi siguran. Samo što od drogu možda i mogo da pobegne al od mene nema šanse. Izabrao sam zgodno mesto za suočenje. Pored igralište za mali fudbal, iznad školu za gluvonemi, ima prostor i za bežanje i za vatanje, i za svakakvo ašikovanje što mi se motalo u glavu. Lepo sam viđo kako se smračio čim me spazio. Nije ni čudo jer sam bio namrčen, sećam se dok sam ga čekao da sam nekoliko puta prešo s dlan preko čekinje i da mi lice bilo rapavije od drvo na koje sam se naslonio. Otkud ti, čika Tiko, poče se dzivka krsti s oči. Odasvud, reko. Sve obido pa evo i tebe da dočekam. A što, pita s utanjen glas. Pa da te pitam kako je Reks, reko i poče da ga opkoljavam. On bi da štukne, vidim ga kako mu obrve pobeleše u tren. Ne znam, beknu još više zbumen, otišo od nas pre dve nedelje. A možda s onog šnaucera pobego, sad sam se već približio da mogu u oči da ga gledam. Rekoše li ti da ti se tatkо mnogo uvredio što šnaucer naripio vašega Reksa, svašta pokušao, teo se sveti i na ljudi i na životinje, al ja mislim da to nije bilo silovanje. To su se kućići ljubavisali, samo što mora budeš kuče da bi razumeo kako oni to rade. A tvoj tatkо isuviše krut oficir da bi se u kućeće prcanje razumeo. Nije li? Kruti ljudi samo u svoju patku gledaju, a za tuđu ič ne mare. Gagitu zenke izviruju do bradu kolko se zablenuo u mene. A ja ga čavuljim, sve od seks i silovanje. Kako to nije isto, al ne vole svi isto, neki vole da boli. A ti, uneso se u dzivku, jel voliš kad boli, a? On me kobajagi ne razume, nešto otvara usta al samo šištanje čujem. De, reko, nemo se stidiš. Saće ti čika Tika pokaže šta je silovanje. Tu ti se on prekinu, ko da je vido mrtvaka. Možda je teo da me opsuje, al nije stigo jer mu ja pomeša kraci s prvu pesnicu. Pa nastavi dinge, dinge, dinge, sve pazim da mi što duže ostane na noge kako bi mogo da popije što više tepanje. Samo, nekako mi brzo dosadi. Valjda što ništa ne pokušava. Samo jauče i zanosi se da padne a ja ga odizujem s aperkati. Čisto se umori od zapinjanje. Još kad poče da povraća nešto zeleno, ama smući mi se skroz. Odmaknu se da se ne umažem, on ljosnu dole i rasprsnu se ko dulek. Curi iz njega, to mora da je od drogu, sva mu snaga otrovana i izvetrela, tolko pozeleneo kad ga pogledaš mož se otruješ. Narita ga s obe noge, ne gledam kud zamanjujem. Jedino pazim da ne spomenem Violetu, neću da mi slini kako njegova njuška ni-

je riškala u taj svinjac. Al Gagi tolko pao u bunilo da teško da bi i na pravog islednika imao šta da prizna. Grči se i otima od neku tmušu, ne mogu lepo da ga izgazim. Onda udari da plače, upišta se sav, zelene suze mu iskaču iz oči, a po čelo mu izbile graške od znoj krupe ko grad. Ono i rakija ume ledeno da preznoji, nije li? De, da se oladim od ovolko ajkanje.

I kaem ti, dok sam ga merkao onakvog nikakvog, kako se skvrčio i cvili, došlo mi krivo što nisam poneo štanglu il pajser jer s takav alat sve i da sam teo ne bi mogo dugo da ga šolujem. Dode mi mučno, znam ga ko krpnu al dok ne počneš krpnu da cepaš ne mož da svatiš da takvi ni prdonjak ne mogu da ispuste, a kamoli dušu. Nema šta, ugazio sam u govno i poče da se usmrđujem. Taman krenu da mozgujem kako da ga dotetam a da se ne ukaljam kad ti Gagi zakrklja. Nemoj molim te, čujem ga kako cijuće. E, našo si crkvu u koju će se krstiš, reko mu. Od mene sve mož da tražiš samo milos ne smeš, jasno. Ne tražim ništa, uspravi se s tešku muku na kolena, ja sam već gotov. A, nisi još, nasmeja se ja sa sve kiselinu, nisi vala gotov dok ja ne kažem da jes-i. Još ja nisam s tebe završio. Nema šta ti da završavaš, čika Tiko, rak me već kaparisao. Jao, natnem te na kaparu, mene li si našo da fortash s tvoje drogeraško foliranje? Tedo ga ošinem preko usta da ne trtlja više, al nekako osećam da nema više šta da treskam. Ne osećam mu meso, ne osećam mu koske, ko da mesim plastelin. Poče Gagi da se kune kako ima rak, i kako mu više nema spas. I kako mu je poslednja želja da ga pustim da umre od rak, zbog njegovu majku. Če joj bude milo da joj sin nije umreo od drogu nego od rak, tolko se džapala sa svi živi i branila ga da nije narkoman. Bar da joj na kraju lakne, da sačuva uspomenu na sina kako dolikuje. To reče pa se ponovo rasplaka, rida s pevački glas i trese se ko padavičar kad ga uvati. Abe, ne brini se za dijagnozu, kažem mu a nije mi do tešenje, ni do podjebanciju. Viš da te poštено maklijam, kad te nađu ovakvog i na dunstera će bude jasno da si umro da batine a ne od drogu. Nije tako, čika Tiko, poče da zapomaže. Ne znaš ti policijsku proceduru. Ima da objave da me neki diler ubio zbog drogu. Jedino da ti posvedočiš da si me zatuko, al nema potrebe da to radiš. Kunem ti se da sam svoje odslužio na ovaj svet. Sad i me ne znoj oblica, ko da sam kanal na ledinu iskopao. Šeta mi čuka, samo što ne kaže cangr, cangr. Uzdišem i proklinjem dan kad sam batalio pušenje. Ne znam šta ču s ruke, s noge, glava mi trne a vrat se koči. Odmeri ga još jednom, on kljoknuo na zemlju ko spečena lajna. Nema šanse da se podigne ni s dizalicu. Otpljunem u mrak, besan na jebem li ga šta. Ćutim i osluškujem a jedino što čujem beše moje iseckano dijanje. Osećam kako me nešto poznato ždere u stomak. Dobro, prelomi posle dugačko premišljanje, ču te ostavim sad. Ne znam što to radim i mnogo sam ljut zbog toga. Al ajde, nek ti bude, kad ti tolka volja za rak. Samo da znaš, neću te čekam dovek da umreš. Zato kaži na taj tvoj rak nek požuri jer ako te sledeći put vidim da se švrčkaš bilo gde, ima da te živog zakopam u bugarsku kosturnicu. A ti znaš šta sve tamo ima, jel da? Tu mi on dade časnu reč, preseko ga da mi se više ne kune jer nema u šta da se zakune, i da bolje odma počne da radi na umiranje, nego da me nervira s budala-sto dumanje. Odo da ga više ne gledam, znao sam ako još sekund ostanem ču stапkam govno do kraja, zato se stušti prema autobusku okretnicu, sećam se, tolko sam se stiskao da sam morao da se ispišam pozadi trafiku pre nego se dovukuo u Mošino ka-

fanče da sperem otrov. A to je jedino što nam je i ovako ostalo da radimo, pa zato ajd još maliko da trebimo bacili s ovu šljivku.

I eto ti, pisac, otkud ja ovde. Došo sam da se uverim da je Gagi održao reč. Znaš kako kažu, besno pseto mora dva puta da sahranjuješ, za svaki slučaj. Zato neki i dalje baju kako su videli Džeki, više ga niko nije zvao Darinkin šnaucer. A da viš, pre nego da Gagi baci kašiku, rekoše neki da mu lekari otkrili rak tek skoro, pre tri meseca, i odma ga bacilo u krevet, pa u sanduk. A otprilike pre tolko vreme sam ga prebio. Ispade da sam ga ja razboleo. Dobre batine čuda čine. Nego kad završimo s ovo, mora svrnenem u crkvu da zapalim sveću za Gagita. Obrni, okreni, ispade da mi je golem problem rešio. I da se nekako sve dogodilo kako treba jer više niko, pa ni moj Viden, nije vido Violetu. Jes da mi ponekad zacvrči rana što mi od nju ostala, al ipak je bolje što se tako završilo. Ne bi mogo da preživim da mi se sin i čerka ljubavišu. A ni Onaj Odozgo to ne bi dozvolio. Nije li?

(Tematski blok tekstova *Nema toliko do Lajkovca* priredio je Miodrag Raičević)

